

وقوع بیماری شانکر پوستی گردو در استان‌های گیلان و گلستان

- آزاده جمالزاده^۱، مسعود شمس بخش^۱، حشمت الله رحیمیان^۲
۱- دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس - گروه بیماری شناسی گیاهی
۲- دانشکده کشاورزی دانشگاه مازندران - گروه گیاه پزشکی

گردو (*Juglans regia*) از محصولات مهم باغی در ایران بوده و از نظر تغذیه و صنایع جنبی نقش مهمی در اقتصاد کشور دارد. در سالهای اخیر شیوع بیماری شانکر پوستی گردو سبب افزایش زوال درختان شده و به عنوان یک عامل مخرب این محصول را تهدید می‌کند. علائم بیماری به صورت نواحی بافت مرده به رنگ قهوه‌ای روشن تا تیره در پوست تنه و انشعابات اصلی درخت پدیدار می‌شود. در صورتیکه پوست در این ناحیه پاره شود شیرابه تیره رنگی از آن به بیرون تراوش می‌کند. با گذشت چند سال بیماری منجر به زوال و ضعف تدریجی و نهایتاً "خشکیدگی درخت می‌گردد.

در طول ماههای شهریور تا آبان سال ۱۳۸۳ از مناطق مختلف گردوکاری استان‌های گیلان و گلستان بازدید به عمل آمد و از درختان دارای علائم این بیماری نمونه برداری انجام شد. از بافت‌های آلوده بر اساس تولید پرگنه‌های متالیک در محیط EMB، میله‌ای شکل، گرم منفی و بیهوازی اختیاری بودن در مجموع ۱۰۶ استرین جدا و خالص شد. استرین‌های مذکور در آزمون‌های کاتالاز، اوره آز، رشد در ۳۶ درجه، تولید H_2S از سیستین و هیدرولیز اسکولین واکنش مثبت و در آزمون‌های اکسیداز، رشد در ۳۹ درجه، هیدرولیز توئین ۲۰، هیدرولیز نشاسته، هیدرولیز آرژنین، تولید رنگ فلورسانت در محیط KingB، تحمل نمک ۵٪ و پوسیدگی سیب زمینی واکنش منفی نشان دادند.

نتایج اولیه حاصل از این بررسی نشان داد که عامل بیماری در استان‌های مذکور *Brenneria nigrifluens* (Wilson) Hauben et al., 1999 می‌باشد. این اولین گزارش از وجود بیماری شانکر پوستی گردو در استان‌های گیلان و گلستان می‌باشد.